

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 40. Arius, & Eusebius Nicomediensis ab Exilio revocantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

Sæculum IV in suppositum fundamentum modo inscribili descendisse visa est; reliquæ tam cili labore mobiles fuere, ut una omnes collocarentur. Ædificata Ecclesia, cum populus vehementi desiderio fide instrui cuperet, ex captivæ consillegatio totius nationis nomine ad Imperatorem Constantinum dirigitur, rem erat, Imperatori exponunt, rogant, consummandum opus Dei Episcopos mittat; ipse Episcopos honorifice misit, majori perfusus lætitiae sensu quam si Regno integro Imperium suum auxisset. Rufinus, qui hanc historian narrat, eam Jerosolymæ a Bacurio, vro p̄iissimo, & sincerissimo accepisse

*Socr. I. c. firmat, qui aliquando illius nationis Pri-
20. v. Vales. ceps, deinde apud Romanos Domesticos
ad Amm. Marc. l. 31. 6. 12.* rum comes, & limitum in Palæstina Du Imperatoris Theodosii temporibus fuit constitutus.

§. XL.

*Arius, & Eusebius Nicomediensis a
exilio revocantur.*

Ruf. I. c. II. Sozom. II. c. 27. Soz. I. c. 25. Sancta Helena e vivis ablata, Imperator Constantinus affectu tenerrimo in solorem suam Constantiam, Licinii vi duam, conversus est, tanquam jacturam defunctæ ejus, suæque matris hoc solatio reparaturus. Constantia multum in uno Presbytero confidebat, qui sece

to fovebat Arii partes; diu quidem men- Sæculum IV.
tem dissimulavit, sed dum familiaritate A. C. 326.
valere se sensit, fæminæ suggestere cœ-
pit, plus justo Arium invidia fuisse one-
ratum, atque ejus Episcopum æmulatio-
ne ardenter, quod Arius populi amorem
sibi surriperet, in proprii honoris vindi-
ctam prorupisse. Sæpius repetitis ejus-
modi querelis Constantiæ animum devi-
cit, quæ tandem ad mortem decubuit;
dum Imperator frater ejus periclitantem
invisit, solatur, & pia colloquia miscet,
ferunt, eam ultimo petiisse, ut, si quid con-
silio apud fratrem posset, in dictum Pres-
byterum fiduciam poneret, &, quæ sibi
pro sua salute dicturus esset, ausculta-
ret; ego vero, inquietabat, jam moritura,
quæ futura sunt non curo, sed tibi, timeo,
charissime frater! timeo, ne exulum in-
nocentium gemitus e cælo ultionem, &
Regno tuo ruinam concieant. Constan-
tinus, de bona fide sororis, pioque in se
affectu certus, illi Presbytero, sæpius ad
colloquium admisso, cum fiducia aures
præbuit, crediditque Arium calumniis
lædi potuisse, & ab exilio revocavit. Eu-
sebio quoque Nicomediensi, Mari, &
Theogni redeundi potestatem fecit, post- Socr. I.
quam ad Episcoporum præcipuos Palino- c. 14.
diam misissent, scriptam in hunc modum: Sozom. II.
Cum a vestra pietate condemnati fuerimus Vales. Pag.
absque cognitione causæ, patienter quideman. 327. n.
nos¹⁴

Sæculum IV. nos vestrum judicium ferre oportet, ne
A. C. 328. ro nos ipsi nostro silentio calumniis occi-

sionem dare videamur, declaramus, quo
consentiamus in fide, & postquam jam hu-
jus vocabuli CONSUBSTANTIALIS sensu
perpendimus, pacem optemus; nec enim un-
quam hæresin fovimus, sed postquam ea, qua
cogitabimus, pro Ecclesiarum tranquillita-
te in medium attulimus, iisque, quibus sa-
tisfacere oportebat, fidem nostram probav-
mus, formulæ fidei subscriptissimus. Nolum-
us quidem subscribere anathemati, non
quod formu'la fidei displiceret, sed quod ac-
cusatum talem esse, qualem vos putabatis,
non crederemus, scientes contrarium, ex
iis, quæ tam per litteras, quam ore tenus
nobis aperuerat; si vero Sacrum Conci-
lium reum esse credidit, judicio vestro non
resistimus, acquiescimus, & per hanc epi-
stolam nostri consensus certos vos facimus,
si enim nos vobis præsentes sistere liceat,
vestro judicio integre submissos habebitis;
non ideo quidem, quod nos exilii ultra su-
stinendi pingeat, sed ut nos ab omni hæresi
suspicione purgemus. Cæterum, cum ipsi
accusato indulseritis, & revocaveritis, su-
spectum omnibus silentium nostrum videtur,
post illius, qui credebatur reus, revo-
cationem, & absolutionem. A vestra igitur
Benevolentia postulamus, ut, sicut Di-
gnitatem vestram decet, hac super re Im-
peratori loquamini, libellum hunc suppli-
cem

cem in manus detis, & mature, quæ pro Sæculum IV.
nobis facienda visa fuerint, statuatis. A. C. 328.

Hucusque retractatio Eusebii, & Theognis, in qua distinctio juris, & facti, id est, fidei, & anathematis personalis reperitur. Accusatus, quem non nominant, Arius est, & dispicitur, jam tum fuisse revocatum, postquam, ut certa est conjectura, aliqua retractatione æquivoca, quod & deinceps fecit, Episcopis satisficeret. Ergo Eusebius, & Theognis ab *Philostorg.* exilio revocati sunt post annos ferme II. c. 7.

tres, nempe anno 328. secundo in suas Cathedras ascendentes, eos, qui pro se ordinati fuerant, Amphionem Nicomediam, & Chrestum Nicæa expulerunt.

Arium ab exilio revocatum Athana- *Socr. ibid.*
sius non recepit, nec, ut Alexandriæ re-c. 14.
stitueretur, permisit; itaque Ariani, cum *Athan. Ap.*
hostem esse implacabilem agnoscerent, p. 777.
perdendum esse, decernunt. Eusebius
Nicomediensis in Ægyptum scripsit ad *Athan. Ap.*
Meletianos, magnis promissis animos ca-
ptat, arcana init foedera, spondetque
se, cum tempus res movendi advenisset,
eos monitum. Ante omnia alia S.
Athanasio scripsit, hortans, ut Arium
reciperet, rogans per epistolas, coram
autem per eos, quos submittebat, mi-
nas intentans. Athanasius respondebat,
æquum non esse, Hæreticos a Concilio
œcuménico anathematizatos suscipere.

R 5 Euse-

Sæculum IV. Eusebii industria effectum, ut ipse Imperator Athanasio scriberet, Epistola Cæsar

A. C. 328. a duobus Palatii Ministris Syncletio, & Gaudentio delata, inter alia continebatur sequentia: *cum ergo meam voluntatem scias, liberum Ecclesiæ ingressum omnibus, qui ingredi volunt, relinque, si enim audivero, quod alicui, ingressum desideravit, denegaveris, mittam, qui te deponant & longius in exilium deducant.* S. Athanasius, ad has minas intrepidus, Imperatori rescripsit, docens; hæresi JESU Christum oppugnanti, nihil cum Ecclesia Catholica commune esse posse.

§. XLI.

S. Antonius Alexandriam venit.

Sup. t. IX. S. 37. **C**redibile est, S. Antonium a S. Athan-

sio Alexandriam vocatum, ut parte Catholicorum firmaret, quippe a tempore persecutionis sub Maximiano nunquam ibi visus fuerat; hoc saltem exploratum, hunc S. Abbatem, ab Episcopis, & omnibus Fidelibus rogatum, de monte descendisse, urbem Alexandriam ingressum Arianos excommunicasse, & dixisse, han-

vita Ant. c. 24. p. 491. esse de ultimis hæresibus unam, quæ tem-

pura Anti-Christi præcederet. Docebat populum, Filium Dei non esse creaturam, aut ex nihilo factum, sed æternum, de substantia Patris, Verbum ejus, & Sapien-

tiam